

ERDÉLYI GAZDA

ALTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,
(„Közművelődés“ nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).
Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek,
valamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Mozgató erők a gazdaságban. Adelsberger.

A Szeremley tyúk. Grubicy Géza.

A konkolyról A-r.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmányának febr. 15-én tartott üléséből

Rövid szakközlemények.

A trágya értékének megóvása.

Magpróba.

A növények téli öntözése.

Vegyesek.

A gazdasági cselédség. — Védekezés a filloxera ellen. — Egerek irtása. — A kukorica vetőmag — Hus szétküldés. — Hibaigazítás. — Tauffer Ferencz utóda árjegyzéke.

Piaczi értesítő.

Mozgató erők a gazdaságban.

A mai gazdasági rendszernél felhasznált legközönségesebb mozgató erő, az állat és a gőz ereje. A víz és szélnek ereje a szorosán vett gazdasági munkálatoknál több oknál fogva kevésbé alkalmaztatik, bár az utóbbi megérdemelné, hogy nagyobb figyelemben részesüljön.

Bármily mennyiségben is alkalmaztatnak a gőzgépek, a ló és ökör ereje egészen még sem nélkülözhető. Az igás állatok kevesbitése vagy azok erejének gőzzel való helyettesítése nagyon megfontolandó, mert azok nem csak mozgató erejükkel szolgálnak, hanem trágyát állítanak elő, mely nélkül jövedelmező s állandóan jövedelmező gazdaság nem létezik. Nem akarok pálczát törni a műtrágyák ismert hatása felett, sőt magam is azok mellé sorakozom, a kik manapság a műtrágya-féléket a mezőgazdaság felvirágoztatásánál nélkülözhetlennek tartják, de mindazon által szerény megfigyelésem után visszavonhatlanul merem állítani, hogy az istálló-trágyának chemiai és phisicai tulajdonságait nem pótolja az eddig ismeretes és használatban levő műtrágyák közül egy sem.

A gép munkája és a gőznek ereje tagadhatlanul olcsóbb a kézi és igás állatok erejénél, de tekintetbe kell venni azt, hogy gazdaság emberi és állati erő nélkül nem folytatható, továbbá vannak oly teendők is az év bizonyos szakában munkatorlódások, melyek nagy mennyiségű emberi és igás erőt igényelnek.

Minél kedvezőtlenebbek az éghajlati viszonyok, annál több emberi és igás erő kívántatik tavaszkor és nyáron, mert aránylag rövid idő alatt kell minden munkát bevégezni.

A gazdaság szervezete, berendezése, a birtok alakja, vetés forgás, szállítás stb. befolyást gyakorol a tartandó igáserő mennyiségére.

Megróvándó rossz szokás, hogy sok helyen a tinókat már 3 éves, tehát még fejletlen korukban befogják és nehéz igára szorítják; továbbá, hogy a jármos ökröket részesítik, kivált télen a leggyengébb élelmezésben. Számítalan gazda munkájával azért késik meg, mert ökrei aligmozognak az erőtlenség miatt. Rossz ökör mellett hanyag a béres és kedvtelen az összes személyzet.

A jármos ökör a gazdaságban létező összes élő lények kenyérkeresője: az tehát megérdemli a jó bánásmódot és a természetének megfelelő élelmezést.

Nagyobb gazdaságokban az igáslovak szállításra, boronálásra, vetőgép és szecs kavagó stb. mozgatására használtatnak. A lovak ereje, illetőleg munkája jóval drágább az ökör munkájánál. Nemcsak élelmezése kerül sokba, hanem ha megvétnül, lába, szemé elromlik, mítsem adnak érte; holott az ökör, ha csak el nem hull, még vén korában feljavítva is értékesíthető. Szoros értelemben véve a ménésbeli lovak kevesbedtek s így a gazdák károsulnak, ha nem tartanak kancza lovakat igásoknak s fel nem használják csikónevelésre. Ily módon csekély költséggel értékes lovakat lehet nevelni, melyek nem csak a gazdaság szükségletét pótolják, hanem jó áron el is adhatók.

A legolcsóbb mozgató erő a szél, a gazdaságokban eddig kevésbé használtatott fel, valószínűleg azért, mert erejére nem lehet minden időben számítani. Hol fuj, hol nem. Nagy elterjedésnek örvendenek a Királyhágon túl a szélmalmok; de azért azokra is rossz idő kezd járni, a gőzmalmok kezdik kiszorítani s lesz idő, mikor az egerek is kiköltöznek a szelesből. Egyáltalában hatalmas ur a gőz: a száraz-, vízi- és szélmalmok réme.

A víz ereje is olcsó, de kevés gazdaság létezik, mely ezzel mozgattathatja gépeit.

Ha a víz malmot hajt, miért ne hajthatna cséplőgépet? Néhol egyszerű kis patakok kitünően működő cséplő- és más gépeket hajtának. Utánzásra méltó példa.

Ki gondolna manapság még lóvali nyomtatásra, vagy járgány cséplőre? A gőznek erejét csak az tudja érdeme szerint méltányolni, ki még akkor nagyobb birtokban gazdálkodott, midőn ősztől uj esztendeig, sőt tavaszig, 10—20—30 bokor nyomtató ló kinezta az évi termést.

Hetes sőt hónapos medvét fogtak a gazdák, midőn megeredt az őszi esőzés. A nyomtató ló-

nak sohasem volt bekötte a szája és a szérűn lebselő villások ebédet hozó feleségeinek csuprai mindenkor szállítottak haza annyi búzát, hogy pálinkára, borra bőven telt; a suttymba továbbított tele tarisznyák pedig viszonzásul gondoskodtak arról, hogy az asszony népség mindenkor ünnepi viganóban jelenhessen meg a magasra halmozott isten adta garmada árnyékában.

Az író deák ur (gazd. irnok) pedig kis király volt deszka bodéjában és nagyokat horkolt, midőn alatvalói „működtek.“

A mai kor fiatal gazdáinak fogalma sincs az egykori nyomtató szérű keservei és örömeiről.

A gőz hatalma az 1851-dik évi londoni kiállítás óta, midőn az első gazdasági locomobil bemutattatott és célszerűnek találtatott, napról napra tért foglal és megváltoztatta a gazdasági rendszert; csak a gőz erejének felhasználásával lehetséges az évről-évre szaporodó adót, egyéb terheket és folyton szaporodó kiadásokat elviselni és előteremteni.

Adelsberger.

A Szeremley tyúk,

máskép „az erdélyi kopasznyaku, vagy esőré nyaku tyúk.“

Még mint a Serák Károly állatkerti igazgató által szerkesztett „Közlemények az állat- és növény honosítás és nemesítés köréből“ című szaklap főmunkatársa, 1875-ik évben kaptam Szeremley Lajos akkori erzsébetvárosi m. kir. tan. felügyelőtől egy levelet, melyben engem ezen tyúkoknak Erdélyben való létezéséről értesít, közölve egyúttal ezen tyúkok feje és nyaka rajzát. Ő ezen tyúkokat egy erdélyi Fridolin nevű korcsmárostól szerezte, ki azokat török tyúkoknak nevezte el. Szeremley Lajos egyúttal véleményemet is kérte ezen tyúkokra nézve.

En emet az értesítés és a közlött rajzok megleptek, mert soha ilyen tyúkokat nem láttam de ilyenekről nem is hallottam, a rajzokat a „Közlemények“-ben közöltem, és azon véleményemnek adtam kifejezést, hogy török tyúkok nem lehetnek, mivel török vagy sultán tyúkoknak azon tyúkok neveztetnek el, melyeknek nagy bóbítájuk és gatyás lábok van. Egyúttal ajánlottam Szeremleynek, hogy ezen tyúkokat a bécsi

Elsőrendű

műtrágyák.

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyi termékek gyár (Kramer J.)

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomas salak, egeresi trágyafősz, chilisalétrom és egyéb különleges műtrágyatermékeit szavatolt tartalom mellett. — Talajelemzések díjmentesen eszközöltetnek. — Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál a gyár központi irodája, Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz. a. 10 (7—52) a hová a levelek és rendelések intézendők.

Szuperfoszfát.
Párolt
csontliszt.

nemzetközi baromfi kiállításon mutassa be, — mivel nálunk az évben baromfi kiállítás nem volt, — hadd mondjon felette ítéletet az ottani jury.

Szeremley Lajos válaszolt is nekem, hogy felküldi ezen tyúkokat a bécsi nemzetközi baromfi kiállításra, és kér engemet, hogy miután ezen tyúkok ismeretlenek, elnevezésük pedig helytelen, eszközöljem ki, hogy elnevezésük Felső királynéknak nevére „Erzsébet“ tyúkoknak neveztesse el. De már erre nem vállalkoztam, sokkal bizarrabb külsővel bírván ezen tyúkok, hogy sem merészeltem volna lépéseket tenni az iránt, hogy egy oly szép asszony nevét viseljék, mint a minőt Felső asszonyunk visel. Így történt aztán az, hogy ezen tyúkokat, melyeket a homályból Szeremley Lajos merített ki, Szeremley tyúkoknak neveztem el, és mai napig is ezen a néven ismeretesek, különösen a külföldön.

Szeremley csakugyan küldött a kiállításra egy törzs tyúkot. A jury, melynek én is tagja voltam, még soha sem látott ilyen tyúkokat, de nem is hallott létezésükről, a jury egyik tagja pedig nyíltan kételkedett kopasz nyak valódiságában s nagyító üveget hozatott, hogy megvizsgálja a nyak valódi kopaszágát. A kopaszág természetesen bizonyult, s csak abban volt még kétség, vajjon ezen tyúkok átörökítik-e nemzedékükre a kopasz nyakot?

Igy lettek ezen tyúkok a tyúkász világnak bemutatva, s innen kezdődik az érdekltség irántok, különösen a külföldön, mely ezen tyúkokat erősen felkarolta. De Angliában is nagy feltűnést keltettek, kivált midőn a „The Digeon“ című angol baromfi tenyésztési szaklapban ezen tyúkokat ismerttettem, és róluk jól sikerült rajzokat közöltem.

Ezen időtől fogva nagyobb megrendelések jöttek ezen tyúkokra külföldről Szeremley Lajoshoz Erzsébetvárosba s Veres Ferenczhez Kolozsvárra. A megrendelt állatok eleintén mesés áron keltek. És rövid idő alatt csakhamar elterjedtek — főképp a külföldön, hol azoknak gazdasági becsét csakhamar felismerték. Oettel Róbert a görliczi tyúkász egyesület elhalt elnöke a „Geflügelzucht unter Beschrenkten Verhältnissen“ című könyvében, már 1876-ban így ír ezen tyúkokról: Eleintén azt hitték ezen tyúkokról, hogy nyakuk meztelensége csak a természet játéka, vagy pedig a nyaktollak valami erőművi módon távolítottak volna el, hanem ezen fajta már állandó, mert a fiatal csibék már kopasz nyakkal bujnak ki a tojásból. E mellett ezen tyúkok, dacára hiányos tollzatuknak, éppen nem fázosok, nagyon szorgalmason tojnak, kitűnően költenek, és igen jól vezetnek. Ezek mind oly jó tulajdonságok, hogy ezen tyúkok nálunk meghonosítsassanak.

Nálunk csak igen lassan terjed, minek oka minden jó tulajdonságai mellett, azt hiszem nem tetszetős külseje. Hja az asszonyok a tyúkokban is a csinosat keresik, kedvelik a búbos-, gatyásokat!

Ezen tyúkfajta különös jellege, hogy nyaka a fejétől lefelé egészen a begyig teljesen meztelen és vérvörös. Testalkatra közép nagyságú, fesszen álló tollakkal, taraja egyszerű, de előfordulnak rózsás torajok is, lábai tollatlanok, színre nézve különbözők, mint a házi tyúkok; a fehér szín előnyben részesítetik.

A Standart ezen tyúkra, vagy is a minta állat leírása, még eddig nem létezik. Történtek azonban ez irányban kísérletek a kolozsvári 1890. évi baromfi kiállításon, — de biz ez csak kísérlet maradt. Abban azonban a báromfi kiállítás

juryje egyhangulag megállapodott, hogy a nyaknak egész le a begyig meztelennnek kell lenni, hogy az állat tiszta vérűnek tekintessék. Ideje volna, hogy ezt az erdélyi gazdasági egyesület kezébe vegye, s a minta állat leírását állapítsa meg és eszközölje, hadd tudják a tenyésztők, hogy mi után induljanak tenyésztésükben, hadd legyen a tenyésztésben egy egységes irány, mert csak így lehet ezen állatoknak állandó jelleget adni. Illetékesebb fórumot erre, mint az erdélyi gazdasági egyesületet nem ismerek; ott vannak a kolozsvári baromfi kiállítások, ilyenkor több szakértő jelen meg ott, bizza meg ezzen leirással a szakértő juryt és sanctionálja ezen leirást, emelje Standartá. Minta állatokkal szolgálni fog ifj. Haller Károly és a kolozsmonostori gazdasági tanintézet baromfi pepinerioja.

Gazdasági előnyei a következők:

Rendkívül edzett természete van, minden éghajlat alatt jól tenyész;

gyorsan fejlődik; hus lerakódása igen kedvező, és éppen az értékes részeken gazdag;

igen jó tojó 120—140 sőt 150-et is tojik egy év alatt, melyek átlagban 60 gramm súlyuak, husuk izletes, de azért inkább tojó mint husyúknak válik be;

igen jó anyák és vezetők, szorgalmasan keresik élelmüket kaparás által;

a kotlásban nem egészen megbízhatók, de ha egyszer megkotlanak kitűnően ülnek, s nyugodtan várhatjuk a csibék kikelését.

Ezen tulajdonságuknál fogva igen indokolt tenyésztésük, kivált Erdélyben, melynek egyik különlegességét képezi, s melynek nagyobb s rendszeres kultiválása valóban érdekében fekszik, kivált most, midőn Erdélyből a tojás export lendületet vett s naponként fokozódik.

Eredetök homályos. H. C. Weber a hannoveri baromfi tenyésztési egyesület elnöke azt állítja róluk, hogy Malaj, Cochinchina és még egy más faj eredménye, holott akkor mikor ezen tyúkok már léteztek Erdélyben, sem Malaj, sem a Cochinchina Erdélyben még nem volt. Még azon vélemény is uralkodik, hogy még a régi romaiak idejéből származik.

Legyen bármint, annyi azonban tény, hogy ezen fajtában egy gazdaságilag igen hasznos fajtát birunk, s különösen alkalmas a tojás termelésre úgy anyira, hogy mellettök akár mely tojó fajtát nélkülözhetjük.

És ezért rendelkezett gr. Bethlen András földmívelési minister ur akként, hogy a kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet baromfi pepineriájában, egyik majorban kizárólag csóré nyakuak tenyésztesse, azon további oknál fogva is, hogy a tenyésztőknek legyen egy biztos helyük, honnan valódi és tiszta csóré nyakuakat szerezhesse be, rendkívüli olcsó áron, — vagy egészen ingyen.

Utoljára még megjegyzem, hogy ezen tyúkok csak tisztán tenyésztenedők, s minden keresztezéstől távol tartandók, mert a keresztezés nem hogy használna nekik, hanem árt. A tenyésztőknek csak arra kell ügyelni, hogy időnként egy másik idegen tenyésztésből szerezzen magának csóré nyaku kakast, mert ez a vér felfrissítése tekintetéből szükséges, hahogy ezen tyúkok elsatnyulását elkerülni akarjuk.

Grubicy Géza.

A konkolyról.

Van-e a széles világon gazda ki ne ismerné a konkolyt? Fajdalom, nincsen. Ki ne örvendene, midőn a vig gyermek sereg iparkodik annak rózsaszín és piros virágait összegyűjteni s koszoruba kötni? Örvendeni!? igen, az apa a játszi gyermekek vidámságának örvendhet ugyan; de mint gazda ember boszankodik, midőn gabonájában a botanicaileg egy éves, de gazdaszátilag két éves igen veszedelmes gyomot, a konkolyt látja virágnani.

A konkoly maga igen alacsony hőmérsék mellett csirázik s levele akkor is képes fejlődni, midőn az őszigabona növése egészen szünetel; a talaj és annak művelési állapota iránt nagy igényeket nem támaszt, hanem alattomos tolvajhoz hasonlóan felhasználja a gabona szálakat körülvevő legkedvezőtlenebb viszonyokat, gyorsan elágazik, elnyomja és beárnyékolja hasznos adó szomszédjait.

Minden gazdának tehát kötelessége, mert haszna is azon alapszik, azon kérdést felvetni, miképpen szabadulhat meg ezen veszedelmes gyomtól?

A konkoly magva fekete, kissé laposra nyomott körtealakú; a magvak székfűbimbó magtakarókban és pedig nagy mennyiségben léteznek; a magnak belseje tiszta fehér, lisztes; lisztje kékes, a rozslisztet megkékiti, a kenyérnek pedig szürkés színt és keserű ízt kölcsönöz, szaponin tartalma miatt téstája csipős.

Csak szorgalmas, soha el nem mulasztott gyomlálás és a vetőmagnak gondos megválasztása által kevesbithetjük, és szabadulhatunk meg tőle.

A konkolyirtás ideje április. Leggyorsabban halad a munka és legkevesebb kárral jár, ha akkor gyomlálunk, mikor mind a konkoly, mind a vetés még apró és sem nagyon száraz, sem felette nedves időt nem választunk. Első esetben a gyökér elszakad s újra kihajt, másik esetben pedig vetésünk összetapostatik.

Kevesebb költséggel s aránylag többet konkolyozunk gyermekekkel, mint felnőtt emberekkel. A gyermek fürge, szeret hajlongani s napi dija kevés; a nagy embernek megfájdul a dereka s gyermek bérrel meg nem elégszik.

Mai nap már oly kifogástalan munkaképességgel bíró választó rosták léteznek, hogy valóban hanyag gazdának nevezhető az, ki vetőmagját ki nem konkolyozza. Gazt vető ember nem arathat tiszta gabonát.

A konkoly elterjedését nagyban csökkenti, vagy előmozdítja a vetésforgás. Ki kalászos után ismét búzát, rozstot vet, annak bizonyára sok baja lesz a konkolylyal.

A konkoly magva az alkaloidok közé tartozó agrostemnin nevű mérget tartalmazza s így megkövetelhető, hogy a molnások és lisztkereskedők e nélkül levő örleményt bocsássanak eladásra. Az 1886-dik évi augusztus hó 9-én Bécsben az universitáson kísérletek tettek s kitűnt, hogy 10 gr. porrá tört konkoly, 6 óra alatt megölte a tyúkot, és 20 gr. kioltotta a kutya életét.

A konkoly mérgezés következtében elhullott állatok gyomortakharthyái pöffedteknek bizonyultak, általában az emésztés összes szervei lobos kórtüneteket mutattak.

Részemről azt hiszem nem volna felesleges már a néptanítóknak a gyermekeket az iskolában a mérget tartalmazó növényekkel s azok irtási módjával megismertetni. A felnőtt ember talán követné azt, mit az iskolában hallott és tanult azért is, mert érdeke kívánja, hasznos lát belőle.

A.—P.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgató választása Kolozsvárt 1893. február hó 15-én ülést tartott. Elnökül Szabó József egyleti elnök, később báró Pálfy Ernő egyll. alelnök. A jegyzőkönyvet vezette Sz. Szakáts Péter e. titkár.

Jelen voltak: báró Bánffy Ernő, báró Jósika Gábor e. alelnökök, Tóth Zsigmond, Molnár Sándor, dr. Szentkirályi Akos, Jakab László,

A múlt ülés jegyzőkönyve felolvastatván, tudomásul vétetett és a jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére fölkérettek Tóth Zsigmond, Molnár Sándor, Jakab László tagtársak.

A múlt havi pénzforgalomról szóló felolvasott pénztári jelentés tudomásul vétetett.

A pénztárkezelőség által beterjesztett múlt évi zárszámadások, a számvizsgáló bizottságnak kiadattak.

Bejelentetett, hogy Gyárfás Benedek Sz. Keresztúrról az egylet részére 100 frtot alapított, Tuba Lajos Kmonostorról pedig rendes kötvényét újabb 6 évre megújította, a kik melegen üdvözöltetnek.

A földmiv. miniszter a heremag tisztító raktár eddigi működéséről tájékoztató adatokat kérvén, ezek felterjesztése határozatott.

Ugyanaz megküldi a szőlővessző forgalom szabályozása ügyében kibocsátott rendeletét,

— a korlátolt forgalmu birtokok kimutatását,
— a tavaszi katonai lóvásárok tervezetét s az ezekről szóló hirdetményt,

— a Deininger Imre keszthelyi gazd. tanintézet igazgató svédországi második utazásáról szóló jelentését, melyek tudomásul vétettek.

Ugyanaz dr. Szaniszló A. tanárnak a heremag raktár érdekében tett feliratát leküldvén véleményezés végett, arra véleményes jelentés fog felterjesztetni.

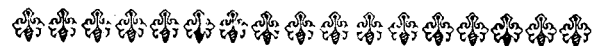
Ugyanaz a budapesten létesítendő nemzetközi állatvásár ügyében febr 25-én tartandó értekezleten ezen egylet képviseltetését kérvén, kiküldettek: báró Jósika Gábor, Bokros Elek, Sigmund Dezső és Tisza László tagtársak.

Kisküküllőmegye Gazdabizottsága herelőtanfolyam vezetésére alkalmas egyén ajánlását kérvén, érdemleges válasz adása határozatott.

Egyleti elnök indítványozza az egylet értékpapirainak convertálását, mely figyelemért az elnöknek köszönet szavaztatván, alkalmas időben eszközöltetni fog.

Báró Jósika Gábor egyleti alelnök beterjeszti Kolozs- és Torda-Aranyosmegyék birtokosainak, az állami birtokok által előidézett drága napszám bérek miatt, a földmívelési miniszteriumhoz intézett föliratát, melynek pártolólág való fölterjesztése határozatott.

Még néhány kevésbé fontos ügy elintézése után az ülés bezaratott.

Rövid szakközlemények.

— A trágya értékének megóvása. A trágya értékének csökkenésére vonatkozó kérdések a mezőgazdákat mindig érdekelték. A francia tudományos akadémia legutóbbi ülésén Muntz és Girard urak érdekes dolgokat közöltek e tárgyban. Ők azt állítják, hogy a trágya már az istállóban az állatok lábai alatt veszíthet értékéből, a mennyiben azot veszít el. Konstatálták, hogy ezen veszteségek igen jelentékenyek, mert azot 20—30%-a mehet veszendőbe, a mi bizonyítja, hogy az istállóban sokkal több azot megy tönkre, mintha a trágya künn halomba van rakva, mert itt a veszteség legfeljebb csak 5%. Szerintük e veszteség a hugyany ammoniak erjedésének tulajdonítandó. A veszteség nyáron nagyobb, mint télen. A grignoni mezőgazdasági kísérleti állomáson megejtett vizsgálat szerint a trágya értékének ily módon való csökkenésének legjobb ellenszere az, ha a trágyát jó nedves állapotban őriztik meg, míg a különböző eddigi

eljárások (vasszulfát, gipsz, kénsav hozzáadása) nem bizonyultak hathatósaknak.

— **Magpróba.** Megindult a magárjegyzékek legiója hódító útjára, hogy visszatérjen mentől több megrendelés képeben. Ilyenkor a gazdálkodó és kertészkedő unalmából is végig lapozgatja a czifraságban egymást fölülmulni vágyó árjegyzékeket és rendesen többet-kevesebbet rendel olyan magvakból is, a melyek neki megvannak ugyan; de hát nem biztos arról, hogy csirázó képesek-e még. Elfelejtette annak idején a magzacskóra feljegyezni az illető fajta nevét, szedési évét és most bosszulja meg magát ez a kis hanyagság. Ezeknek egy nagyon egyszerű és a czélnak megfelelő magpróbát ajánlunk, mely abból áll, hogy kiolvasunk az illető magból 10 vagy 100 szemet, melyeket aztán egy tenyéryni posztó vagy szürdarabka felére egymás mellé helyezünk, mire a másik felével befedve egy tányérba teszszük, melybe annyi langyos vizet öntünk, hogy a szövety alsó része átnyirkosodjék. A tányért felteszszük most a cserépkályha vagy takaréktűzhely tetejére és naponként utána öntünk annyi vizet, a mennyi elpárolgott, hogy a magvak állandóan egyforma nyirkosan maradjanak. Néhány nap lefolyása után megvizsgáljuk a csirázatóba helyezett magvakat, hogy nem mutatkoznak-e rajtuk a csirázás előjelei? Ha igen, ugy ettől számítva a harmadik nepon kivessük őket, megolvassuk a csirázottak számát és így megtudjuk a csiraképesség arányát állapítani. A melyik mag ilyen eljárás mellett 10—12 nap alatt sem mutat életjel, azt kidobjuk és helyette újat rendelünk, mivel abból az életképesség kihalt. Ezen egyszerű eljárás fogantatás mellett nem fog senki sem azon kellemetlen és sokszor káros helyzetbe jutni, hogy elvetett magvainak kikelését addig lesse, míg kifogyott a vetési időből, vagy haszontalanul adjon ki pénzt új magvakra; — másrésztől meg nála jónak bizonyult fajtáitól nem kell megválnia, kivéve azon esetet, a midőn az előző évi termény fejlődése a magváltoztatást kívánatosá teszi. A kerti magvaknál ugyanis sokkal gyakrabban kell a magot megváltoztatnunk, mint a gabonanemüeknél, hol szintén igen jelentős ez eljárás.

— **A növények téli öntözése.** Nem először merül fel ez a kérdéses, sokszor adtak már rá különböző feleleteket, de azért a növénykedvelők még mindig nincsenek egészen tisztában azzal, hogy mikor és mennyi vízzel öntözzék meg szobai növényeiket. Oly fontos ez a két kérdés, hogy a szobai növények egészséges átteleltetése nagy részt attól függ, mert különösen télen nagyon kényesek e tekintetben. A sok épen ugy megárt nekik mint a kevés, pedig mindkét kifejezés nagyon relativ. Nedves, kevésbé tiszta levegőjű helyiségben a kellőnél valamivel több, száraz, meleg szobában pedig a szükséges mértéknél valamivel kevesebb víz a növényt megölheti. Általános szabály az, hogy minél nedvesebb és minél hidegebb valamely helyiség, annál kevésbé és minél világosabb, melegebb és szárazabb valamely helyiség, annál bővebben kell a benne telelő növényeket öntözni. Tudni kell azonban, hogy mely növények valók az előbb, és melyek utóbb jelzett helyiségekbe. A télen nyugvós s nyáron fejlődő és virágzó növényeket hűvösebb, habár homályosabb helyiségben teletethetjük; ilyenek a többi közt a Fuchsiák, Hortensziák stb., ellenben mindazokat a növényeket, melyeknek nyugvási ideje a nyárra esik s télen hajtának és virágzanak, világos, meleg helyiségben vagy szobában kell teletetni. Előbbieket ritkán és hidegebb vízzel öntözzük, nedves helyiségben az öntözés egészen el is maradhat, ellenben utóbbiak, (mint Kankalin, Cineraria, Cyclamen s a télen való hajtásra beállított növények és virághagymák) világos, meleg szobában langyos, lehetőleg esővízzel mindannyiszor megöntözendők, valahányszor földjük felülete száraz tapintatu.

~~~~~

Vegyes közlemények.

— **A gazdasági cselédség ujévi helyváltozása ellen** — miként a „Köztelek“-ben olvassuk — mozgalom indult meg Pozsony-Csal-

lóközben, a hol szintén szokásos, hogy a cselédség ujévkor változtatja helyét. A mozgalom megindító a megyei törvényhatósági gyűlésen indítványozni fogják, hogy törvényileg mondassék ki, hogy a gazdasági cselédek éve ne januárban, hanem november hónapban (Mindenszentek napjával) kezdődjék, mely határidő nemcsak a gazdákra, hanem a cselédségre nézve is sokkal előnyösebb, különösen, ha még egészségi és emberbaráti szempontból is mérlegeljük a dolgot. Az a cselédség, mely már őszkor elfoglalja helyét, sokkal takarékosabban bánik az eleséggel, hogy a rá bízott állatok jól telehessenek át. Ez már a gazdára nézve nagy előny. De a szegény cselédség (gyakran számos tagu családjával) sem volna kénytelen a legzordonabb időben — egészsége kockáztatásával — hurczolkodni, a mi mellett sokszor egyéb érzékeny veszteségei is vannak; hogy pl. a csekély elesége, állatja vajm gyakran a hurczolkodás alatt elpusztul; végre kénytelen elődje által takarítatlanul hagyott lakásba bevonulni.

— **Védekezés a filloxera ellen.** Alsó-Fehérmegye egy rendkívüli közgyűlésén a filloxera ellen való védekezés tárgyában szabályzatot fogadtak el, mely hatósági ellenőrzés mellett központi bizottsággal és filloxera-biztossal szervezi a védekezést. A költségeket a szőlőbirtokokosok viselik.

— **Egerek irtása baczillussal.** A tudomány kimutatta, hogy a ragályos betegségek okai azok a parányi élő szervezetek, melyeket bacillus vagy baktérium néven ismerünk. E felfedezés bece leginkább abban volt, hogy ismerve ez ellenségnek, ha csak nagyjából is, természetét, módot lehetett keresni az ellene való védekezésre. Ujabban azonban figyelembe véve a bacillusok szaporaságát és az élő lényekre való nagy romboló hatását, igyekeztek e tulajdonságukat az ember javára használni, és pedig a kártékony állatok ellen próbálták ki. Sikeres kísérlet volt Löffler F. greifwaldi tanára, a ki az egértífusz baczillussal teljes eredményt ért el. Löfflernek bakteriológiai kutatásai közben sikerült kimutatnia, hogy az egerek egyik ragályos betegségét, mely hasonló az emberi tifuszhoz, egy bacillus okozza. Laboratóriumában kiderült, hogy e bacillus mesterséges módon is tenyészhető, a nélkül, hogy pusztító hatásából veszítene, és kitűnt továbbá az is, hogy csakis a mezei poczokra veszélyes, más állatra (legyen az madár, juh, macska, kutya, patkány, sőt más fajtájú egér) teljesen közönyt és nem árt neki. És a laboratóriumi eredmények beváltak későbbben a gyakorlatban is. Larissa környékén ez idén a mezei egér annyira elszaporodott, hogy az ottani lakosságnak mintegy 40—50 millió franknyi kárt okozhatott volna, ha a bajnak idejekorán elejét nem veszik. A görög kormány figyelmeztetve Pasteurtól Löffler tanár fölfedezésére, tanácsot kért Löfflertől, majd magát Löfflert is meghívta, hogy menjen Görögországba és tegyen kísérletet e vész ellen. Löffler el is ment, a bacillust nagy mennyiségben előállította s fehér kenyér darabkákon az egérlukákba dugdosta. Pár nap mulva kitűnt, hogy az egerek száma jelentékenyen megapadt. Behatóbb kutatás pedig kiderítette, hogy az egerek csakugyan a tifusz áldozatai. A vész azután az egerek közt egyre jobban terjedt, mert e falánk állatok nemcsak a fertőzött kenyeret, hanem a tifuszban elhullott társaik tetemeit is kikézdtek. Löffler Görögországból, a következő táviratot kapta: „Kitűnő eredmény mindenfelé; az ország önnek hálával tartozik.“

— **A kukorica-vetőmagot illetőleg,** figyelmébe ajánljuk a t. gazdaközönségnek, hogy azt, elvetés előtt, csiraképességre nézve, próbálják ki. A hőszi és erős tél alatt a kukorica könnyen elveszti csirázó képességét, kivált ha görében telet: s hogy ez a baj nem esett-e meg a mostani télen, azt csak a csirázási próba mondhatja meg. A ki unja vele a bajlódást, vagy nem ért hozzá, s egy általán hiteles adatot kíván vetőmagjáról: az küldjön be mustrát, a k. monostori állami vetőmag-vizsgáló á.lomáshoz, a hol ezen műveletet, gazdáj számára, ingyen elvégzik s honnan teljesen hiteles értesítést szolgáltatnak.

— Hus szétküldés. Egy hozzánk érkezett értesítés szerint Menasche H. Zator-ból (Galiczia) megrendelésre, naponként, teljes megelégedésre, bármintve, postai utánvét mellett, friss hust küld szét és pedig: 5 klós fehér kosárban I-ső minőségű marhahust 2 frt 50 krért, borjuhust a czombjából 2 frt 10 krért.

— Hibaigazítás. Lapunk f. é. 5-ik számában „Uj intézmény” című közleményünkbe, melyben a budapesti m. kir. állami vető magvizsgáló állomás által leplombozott magvakról szóló kimutatás foglaltatik, sajtóhiba csuszott be, a mennyiben a Haldek Ignác és Ullmann Károly budapesti czégeket illető adatok megcseréltek, a melyet ezennel készséggel rectificálunk. Az itt nevezett két czéget illető helyes adatok a f. é. január 17-ig leplombozott magvakról ezek: Haldek Ignác plomboztatott 176 métermázsa luczernát és 53 mmázsa lóherét; Ullmann Károly plomboztatott 36 mmázsa luczernát és 51 mmázsa lóherét.

— Tauffer Ferenoz utóda árjegyzéke. Jelen számhoz csatoltan veszik t olvasóink Tauffer Ferencz utóda kolozsvári magkereskedő czég főárjegyzékének egy kivonatát, mely a legelterjedtebb és legkitünőbb magvakat ösmerteti; kívánatra fenti czég, terjedelmes főárjegyzékét is bérmentesen küldi.

Piaczi értesítő.

Budapest. Vetőmagvak. (Mauthner Ódön tudósítása az „Erdélyi Gazda” számára).

Ama körülmény folytán, hogy az előző hét vége felé, és ezen h t elején az enyebb igójárást ismét fagy váltotta fel; az összes magvaknak valamivel kisebb kereslete lett.

Lóhere. A gazdáink által történt nagyobb vásárlásokból azt következtethetjük, hogy az idén nagyobb területek lesznek lóherével bevetve mint máskor; minek indító oka csakis az, hogy a külföldön mint ennek előtte, jelenleg is folyton keresik. Szívesen fizetnek érte többet, mint a máshonnan eredő magért; mely utóbbit, ha magyar lóhere kapható, alig veszik tekintetbe. Elsőrendű szép színű áru 73—75 frt. Másodrendű 70—72.

Luczerna. Utolsó évi termés alig, ugyszólván semmi sem lett kinalva, bár gyommentes, világos magért 60 frtot szívesen megadunk. Gazdáink csakis világos, nagyszemű arankamentes árut keresnek, míg sötét színű 2—3 esztendőös luczerna, miután olyanok legfolyébb 60%—70% csiraképességgel bírnak; tekintetbe sem vétetik. Ilyen silány

magnak 40—45 frt az ára; ellenben elsőrendű szép színű, utolsó évi termésnek ára 18—60 frt.

Répamag. Mindeu tekintetben megbízható magnak, ha nem is rendkívüli, de kielégítően élénk kereslete volt. Ezen kellékek meg nem felelő minőség bármilyen olcsón lett kinalva, vevőre nem akadt.

Jegyzéseink:

Valódi északnémetországi Oberdorfi (quedlinburgi) 53—55 frt. valódi olajbogyó alaku 44—46 frt, valódi vörös Maumuth 46—48 frt. Északnémetországi termés, mely Franciaország déli vidékéről származó maggal van keverve. Oberdorfi: 44—48 frt, olajbogyó alaku 38—40 frt, Maumuth 36—38 frt.

Baltaczin. Belföldi szükségletre néhány 100 métermázsa 18—18½ frtjával lett eladva. Igen keresik a czikket.

Bükköny Nagy kinalat s nyomot árak mellett minőség szerint 5½—6½ frton jegyeztetik.

Muharmagot nem keresnek; névleg 5½—6 frt.

Lenmag. Meglehetősen csendes üzlet mellett szilárd a hangulat, de szép, minőséget mégis könnyen lehet elhelyezni. Ára 12½—13 frt. Jegyzéseink 100 kilonként Budapesten értetődnek.

Budapesti gabonatözsde 1893. február 16. A buza üzlet iránya ma igen szilárd volt. Meglehetősen nagy kinalat és a malmok élénk vásárlási kedve következtében nagyobb forgalom fejlődött ki s mintegy 30.000 mm buza kelt el a tegnapi árakon. A többi gabonanemekben ma is igen gyenge forgalom volt, s irány és az árak nem változtak.

Árak: Buza 7 frt 30 kr., — 8 frt — kr Rozs 6 frt 30 kr., — 6 frt 45 kr. — Árpa 5 frt 10 kr., — 7 frt 40 kr. — Zab 5 frt 60 kr., 5 frt 90 kr. — Tengeri 4 frt 75 kr., — 4 frt 80 kr. — Köles 4 frt 10 kr., — 4 frt 35 kr.

Határidő üzlet mérsékelt forgalommal nyílt meg s jóval alacsonyabb amerikai gabonaárak miatt gyengébb irányt követett, később a jobb effektívület következtében szilárdult.

Kolozsvár, 1893. február 16-án. Tiszta buza 6 frt — kr 7 frt — kr. Rozs 5 frt — kr 5 frt 30 kr. Törökbuza 4 frt 20 kr 4 frt 25 kr. Zab 4 frt 20 kr 4 frt 50 kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr Métermázsanként. Fa kemény nem usztatott 3 frt. (Köbméter.) Fagygyertya öntött 44 kr. Marhahus 56 kr. Konyhaliszt 6 kr. Rizs 20 kr. Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lencse 18 kr. Paszuly 8 kr. (Kilogrammonként.) Burgonya 2 frt. (Hecloliter.) Savanyu káposzta 10 kr. Savanyu répa 12 kr. (Kl.) Kósó 9 kr. Disznózsír 64 k. Bors 1 frt 50 kr. Hagyma 10 kr. Fokhagyma 20 kr. (Kilogramm.)

Állatvásárok.

Sertésvásári-jelentés az „Erdélyi Gazda” részére. Budapest-Köbánya, 1893. február 17-én. Megfelelő kész áru hiánya miatt üzlet szilárd volt.

Heti állagárak: magyar válogatott áru 320—380. klg. nehéz 55—56 kr. 280—300 klg. nehéz 53—54

kr. Öreg 300 klg. tuli 50—51 kr. vidéki sertés 49—51 kr. Szerb 47—51 kr román kr. tiszta klgk. Páronként 45 klg. ételsúly levonás és 4% engedmény szokásos.

Eleségárak: Tengeri uj 4 75; árpa 5 20 Köbányán átvéve.

Debreczen 1893. február 13. és 14. hetivásári jelentés az „Erdélyi Gazda” részére.

Február 6-iki sertésvásár. Felhajtott 4050 drb. Eladatott 2500 drb. Árak: 6 hónapostól 1 évesig sovány, párja 15—25 frt. Egyévestől 1½ évesig sovány 25—35 frt. 1½ évesestől 2 évesig sovány, párja 35—45 frt. Öreg sovány 45—65 frt. Kövér kilója 40—44 kr.

Február 14-iki ló és marhavasár. Ló felhajtott 540 drb; eladatott 160 drb. Szarvasmarha felhajtott 790 drb.; eladatott 420 drb. Árak a megelőző hetiek!

Erdélyi piaczi árak.

(Árak krajczároban)

A piaczi czikkek	Mérték	Gy. Fehérvár	Kézdi-Vásárhely	Máros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Segesvár
Tiszta buza	mm	—	—	686	—	525	686	805
Elegy buza	„	—	—	—	—	450	611	615
Rozs	„	—	—	471	—	380	485	500
Árpa	„	—	—	390	—	—	500	—
Zab	„	—	—	450	—	475	435	510
Törökbuza	„	—	—	453	—	320	417	418
Széna	„	—	—	400	—	340	200	260
Alomszalma	„	—	—	—	—	230	130	140
Tízifa	km.	—	—	1000	—	250	350	280
Marhahus	kg.	—	—	48	—	48	62	56
Február	„	—	—	16	—	16	17	16

A piaczi czikkek	Mérték	Seps-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székelj-Udvárhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	mm.	760	600	700	725	630	—	—
Elegy buza	„	650	500	550	600	560	—	—
Rozs	„	510	450	500	500	513	—	—
Árpa	„	380	400	460	500	—	—	—
Zab	„	400	400	400	450	384	—	—
Törökbuza	„	390	400	425	450	566	—	—
Széna	„	450	240	280	180	400	—	—
Alomszalma	„	200	100	140	85	180	—	—
Tízifa	km.	200	240	220	200	280	—	—
Marhahus	kg.	44	48	44	48	48	—	—
Február	„	13	13	9	11	14	—	—

Felelős szerkesztő és kiadó:

Szenterzsébeti Szakáts Péter.

Főmunkatárs: Adalsberger Sándor.

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyitermékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, egeresi trágyafosz, chilisalétrom, kálisok és egyéb különleges műtrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdaközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyészeti laboratoriuma is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas műtrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vetetni.

Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál.

a műtrágya-gyár Egeresen

vagy annak központi irodája:

Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz.

a hova a levelek és megrendelések intézendők.

10 7—*)

Pályázat.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-kollegium előjárósága a főiskolának halálozás folytán üresedésbe jött

jogügy- és jószágigazgatói állomására pályázatot hirdet.

JAVADALOM:

1. Évi fizetés, évnegyedes előleges részletekben 800 frt.

2. Utazási átalány, évnegyedes előleges részletekben 400 frt.

3. 96 ürköbméter (24 méter öl) I. oszt. tűzifa, évnegyedes előleges részletekben befuzva.

4. Szálláspénz 300 frt, esetleg természetben szállás.

Pályázati határnap május hó 31. s az ideig a főiskola mélt. előjáróságához czimzett s okmányokkal felszerelt folyamodványok beadandók.

(1—3)

Kitünő minőségű

Golden-Melon

tavaszi

sörárpa-vetőmag

nagyobb mennyiségben eladó, mmázsanként

6 frt 80 kr. árban.

Megrendelések

Uradalmi tisztartósághoz

Bethlenbe, intézendők.

Mayfarth Ph.-féle

szabadalmazott normal aczél-ekék.

1-, 2-, 3- és 4 barázdások. —

Szántó föld és rét

boronák és hengerek

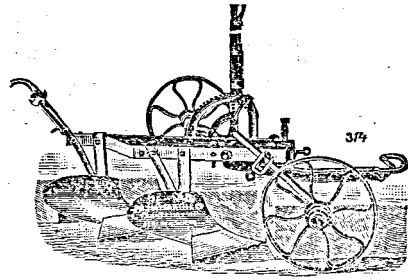
Szállítható

takaréküst kemenczék

mint takarmánygőzölők és

műmosó készülékek. Cséplő

gépek kézi-, járgány- és gőz-

3 (5=10)

hajtásra.

Járgányok, szecs kavágók,

darálók, ré pavágók

Szab. Blunt-féle zöldtakarmány-prések, gabona-tisztítók.

kukorica-morzsolók.

Mayfarth Ph. és Társa.

gazdasági gépek gyára.

Wien (Bécs) II., Taborstrasse 76-ik szám.

Katalogus ingyen Képviselek kerestetnek.

AZ

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT

BUDAPESTEN.

1. A mezőgazdasághoz egyáltalában szükséges összes saját hazai gyártmányu, elismert kitűnő gépeit és tajajmivelő eszközeit ajánlja.
2. Minden a gazdasági gépszakmába vágó felvilágosítással és tanácsal szívesen és díjmentesen szolgál.
3. Az összes gyártmányait magában foglaló képes árjegyzékét kívánatra készséggel megküldi.
4. A gyártelep Budapesten, külső váci-ut 7. szám alatt van és annak megtekintése érdeklődőknek készséggel megengedtetik

9 (5-5)

Le él-czim:

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT

BUDAPESTEN.

A

LEGKITŰNŐBB MAGVAK

kaphatók

Mauthner Ödön

magkereskedésében

Főüzlet:

Andrássy-ut 23. sz.

BUDAPESTEN

Fióküzlet:

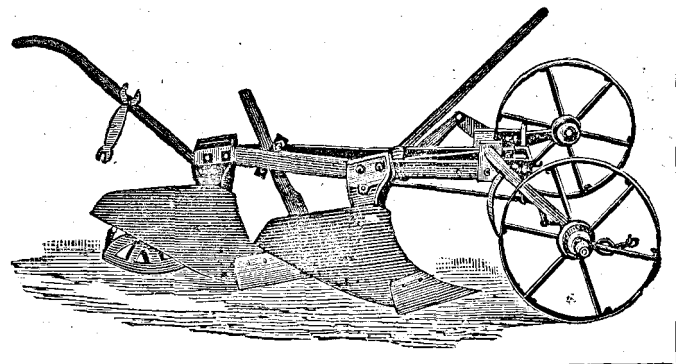
Koronaherczeg-utca 18.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

6 (9-52)

Szép munkát végez, nem farol.

Feltűnő könnyű járata.

Egyeszerű szilárd szerkezet.

A legolcsóbb kétvasu eke ára 55 forint = 110 korona.

SIMONFFI ISTVÁN

mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje

Kolozsvártt, kultorda-utca 48 szám.

Elvállal mindennemű gépek kijavítását.

Elfogad megrendeléseket gőzgépek, gőzszivattyúk, maláta zúzók, malomszerkezetek, kút- és vízvezeték elkészítésére.

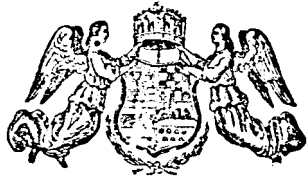
Készletet tart saját gyártmányaiából: egyes-, kettős- és három borozás ekék és taligák, új szerkezettel váltó- vagy hegyi ekék és boronákból; továbbá kézi- és járgányos cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica morzsolók, szőlő-zúzók, borsajtók és több más gépekből, melyeket a n. ó. gazdaközönség b. figyelmébe ajánl.

Készítményei jóságáért felelősséget vállal.

14 (3-10)

Arjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

GYÁR:
Vas és ércöntőde
MOSONBAN.

Főraktár:
BUDAPEST,
VI., väci-körut 21.

Alakult 1856. **KÜINE E.** Alakult 1856.

MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GAZDASÁGI GÉPGYÁRA.

Ajánlja felülmulhatlannak bizonyult és több mint 13,000 példányban elterjedt

„Hungária Drill“ sorvető-gépén kívül:

UJ: „Jubileum Drill“ könnyű, legolcsóbb sorvetőgépét,

UJ: Egy-, két- és háromvasu ekéit,

UJ: Laacke híres rét- és szántóföld-boronáit,

UJ: Gyűrűs hengereit,

UJ: Szelelő magtárrostáját, nélkülözhetlen, kifogástalan vetőmag elkészítéséhez.

UJ: Thallmayer tanár arankaválasztóját,

UJ: Takarmány-gyorsfüllesztőjét, (1-*)

UJ: Acéltekerics magvető-tölcséreket sorvetőgépekhez.

Gazdaközönségünk

számára új reform.

Ezennel tudatjuk a tisztelt vevő közönséggel, hogy a biztosítékok maximumja nyújtása céljából vetőmagvaink minden zsákját a Budapesti m. kir. magvizsgáló állomás kiküldötte által megvizsgáltatván, hivatalos ólomzár alatt minden zsákot külön tisztasági, csiraképeségi; a heréknél arankamentességi bizonyítvánnyal ajánlunk:

Vörösherét } 10, 25, 50, 100 kilós zsákokban, kilónként 76 krért.
nagyszeműt } 5 kilós postazsák ára = 4 frt.

Komócsint	40 kilós zsákokban	kilónként = 30 krért
Baltaczimet	50 " " "	= 18 "
Fehér csillagfürtöt	100 " " "	= 8 "
Lóbabot	100 " " "	= 8 "
Tavaszbuzát	80 " " "	= 8 "
Beseler-féle zabot	50 és 60 kilós "	= 8 "

Zsákok belemérve, nem számítottak.

Küldés utánvétellel. — Árak Alvinczen. — Ezenkívül ajánlunk

Richter-féle Imperator burgonyát nagy gumós, bőtermőt 100 kg. 5 frt.

Drassói Nonplusultra csemegeajtot

Netto 4 kilós postacsomagban 3 frt.

(1-10)

Gróf TELEKI ARVÉD

drassói uradalmi intézősége

Alsó-Fehérmegye u. p. Szerdahely.

Az erdélyi gazdasági Egylet

heremag tisztító raktárában

K O L O Z S V Á R T

aranka mentessé tisztított, az állami vetőmag vizsgáló állomás által megvizsgált és mint ilyen államilag olomzárolt

E L S Ó R E N D Ű

teljesen aranka mentes heremag

készletet átvettük és azt ezennel kisebb mennyiségekben is

V E T Ő M A G N A K

a gazdaközönség rendelkezésére bocsátjuk, és pedig metermázsánként, eredeti plombozott zsákokban

78 f o r i n t é r t

a kolozsvári közraktárakban.

Kolozsvárt 1893. január 21.

Fleischl Samu,

budapesti termény és bizományi üzletének kolozsvári fiókja

Főtér 22. szám.

12 (5-8)

Egy gazda se

mulassza el, saját jól felfogott érdekében mielőtt magyszükségletét fedezi

Haldek Ignác

magkereskedéséből

(Budapest Károly-körut 9.sz.)

ajánlatot kérni.

16 (2--*)